

Herwig Lerouge

Want het socialisme is de toekomst van de mensheid

"Dat vandaag alleen de wolven het recht hebben te spreken verandert niets aan deze waarheid dat het socialisme de toekomst van de mensheid is. Het oude gezegde homo homini lupus betekent niet het einde van de geschiedenis. Op een dag zal de lijdende mensheid een einde stellen aan het privébezit dat, in alle legaliteit, toelaat mensen uit te hongeren en te verstikken, te vergifigen en te verminken, de krankzinnigheid en de dood in te drijven. Het gemeenschappelijk bezit van de grote hefbomen van de maatschappij zal de onderbouw zijn voor de collectivistische waarden en voor de principes van solidariteit en broederlijkheid tussen de werkende mensen."

"Het socialisme zal de overwinning zijn van de mens op de wolf in de vacht van democraat. Het woord aan hen die geen stem hebben! Tien generaties lang zullen de wolven een muilband dragen."

Dat zijn de slotzinnen van het Manifest voor revolutionaire en internationalistische poëzie, in augustus 1993 geschreven door Amiri Baraka (LeRoi Jones), de dichter van de opstand van de Zwarten in Amerika, en Ludo Martens, de toenmalige voorzitter van de Partij van de Arbeid van België. U kunt het volledige manifest terugvinden in nummer 31 van Marxistische Studies (www.marx.be). Na een lange ziekte heeft Ludo Martens ons verlaten. Hij richtte samen met anderen dit tijdschrift op. In dit nummer brengen we hem hulde.

Dat manifest getuigt van de onwrikbare overtuiging van Ludo dat alleen het socialisme de mensheid kan redden. Hij schreef het in een periode dat het kapitalisme hoogtij vierde en in een wereld die meer en meer opschoof naar rechts. Vijftien jaar later brak de meest verschrikkelijke crisis uit, sinds de crash van 1929. Ludo heeft de crisis van 2008 nog meegemaakt, die miljoenen mensen het bezit van hun huis ontnam, miljoenen anderen hun werk afpakte en die de regeringen aanzette om sociale dienstverlening, onderwijs, pensioenen hiervoor verantwoordelijk te stellen. Dat alles gedreven door de dictatuur van de speculanten, van de eigenaars van gigantische multinationals, van Wereldbanken, eufemistisch "de markten" genoemd. We hebben echt dichters nodig om de manipulatie te ontmaskeren van een taal in dienst van die haaien die tot alles in staat zijn om hun onstilbare winsthonger te bevredigen.

Ze hebben de allerrijksten en de banken gered. 2010 was voor de ondernemingen een jaar van nieuwe recordwinsten. Maar terwijl de slachtoffers nog verder verarmden, waren deze maatregelen al de voorbereiding voor de nieuwe crisis die we vandaag beleven. De draconische besparingsplannen treffen de overgrote meerderheid van de bevolking. Ze maken dat de mensen de producten niet meer kunnen kopen die bedrijven, die productiever zijn dan ooit, op de markt gooien.

De Griekse werkers vechten onophoudelijk tegen loondiefstal, sociale achteruitgang en de privatisering van de overheidssector. De Communistische Partij van Griekenland (KKE) en het Militante Arbeidersfront (PAME) staan op de eerste rij bij deze mobilisaties. Ook voor hen staat het socialisme op de dagorde. Daarover schrijven Jean Pestieau en Cécile Chams.

De Europese Unie rekent er echter op dit te temperen. Na Griekenland, Ierland en Portugal worden meerdere andere landen aangemaand hun uitgaven terug te dringen ten nadele van hun bevolkingen. Om zeker te zijn dat ze dit ook effectief doen, wil de Europese Commissie, met Duitsland op kop, de nationale staten onder voogdij plaatsen om in loopspas een neoliberal beleid toe te passen: verlenging van de loopbaan, steeds meer banen met een precair karakter, loonblokkering, privatiseringen, btw-verhoging ... Een crisis zonder uitweg die Peter Mertens voor ons analyseert.

Het socialisme is de toekomst van de mensheid. Dat geldt ook voor het klimaat. Wiebe Eekman beschrijft de uitzonderlijk slechte punten die de huidige kapitalistische samenleving scoort op milieuvlak. Zij is niet in staat om fundamentele oplossingen aan te brengen. Het klimaatprobleem is verworpen tot een belangenconflict, enerzijds tussen de arbeidersklasse en de kapitalistische macht, anderzijds tussen de wereldvolkeren en het imperialisme. De auteur toont ons dat het socialisme wel degelijk de kenmerken van een duurzame samenleving in zich draagt en in staat is om deze sterk te ontwikkelen.

Maar over welk socialisme hebben we het? Moeten we het nog uitvinden? Daniel Zamora geeft commentaar bij twee boeken van Domenico Losurdo. Volgens deze laatste komt het er vooral op aan om "niet voor de geschiedenis te vluchten", om de reële ervaringen van het socialisme van de 20e eeuw niet weg te duwen. Integendeel, we moeten een analyse maken van de successen en de fouten, begaan tijdens die eerste grote breuk met het kapitalisme, namelijk de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland.